

שיעור 12 – תרגול

תרגיל 33

תרגמו את המשפטים הבאים:

1. **tū** quoque, mī fili!
2. gladius meus est cārus. **is** vītam meam servat.
3. patriam amō. **ea** cīvēs bonōs habet.
4. ubi est **illud** templum? **id** est in urbe.
5. **ego** sum amīcus tuus. non **ille**.
6. puer et puella mē spectant. **ea mē** nōn amat.
7. **eī** in urbe habitant.
8. **eae** in urbe habitant.
9. **eum** vidēmus.
10. epistulam **eī** damus.
11. dē **nōbis** scribēbant.
12. nec tēcum possum vīvere nec sine tē. (Martialis)

תרגיל 34

תרגמו את השיחה הבאה בין קורנליוס למרקוס:

M. quis est vir, Cornēllī, cum puerō parvō? estne Rōmānus et līber?

C. Rōmānus nōn est, Mārce. is vir est servus et eius domicilium est in silvīs Galliae.

M. estne puer filiū eius servī an alterūs?

C. neutrūs filiū est puer. is est filiū lēgātī Sexti.

M. quō puer cum eō servō properat?

C. is cum servō properat ad lātōs Sextī agrōs. tōtum frūmentum est iam mātūrum et magnus servōrum numerus in Italiae agrīs lāborat.

M. agricolaene sunt Gallī et patriae agrōs arant?

C. nōn agricolae sunt. bellum amant Gallī, nōn agrī cultūram.
apud eōs virī pugnant et fēminae auxiliō līberōrum agrōs arant
parantque cibum.

M. magister noster puerīs puellīsque grātās Gallōrum fābulās saepe
nārrat et laudat eōs saepe.

C. mala est fortūna eōrum et saepe miserī servī multīs cum lacrimīs
patriam dēsīderant.

תרגיל 35

הטו בכל היחסות, ביחיד וברבים את הצירופים הבאים:

ea fēmina

id nōmen

is mīles

תרגיל 36

תרגמו את המשפטים הבאים:

1. ego et tū in eādē urbe vīvimus.
2. eō tempore multās feras vidēmus.
3. eum laudant.
4. amīcum eōrum laudāmus.
5. eius mīlitēs post eam pugnam eum ob fortūnam laudant.
6. eōdem tempore Caesar incolīs lībertātem dabat.
7. fortūna bellī nōn semper eadem est.
8. Helvētiī mūrōs eius oppidī magnā cum virtūte semper dēfendant.
9. eōsdem mīlitēs ad oppida eius gentis mittit.

10. dea Lātōna superbae rēgīnae amīca nōn erat.
11. cibus noster, Mārce, erit armātīs virīs grātus.
12. quid erat molestum populīs italiae?
13. bella longa cum Gallīs erant molesta populīs Italiae.
14. agrī Germānōrum fluviō Rhēnō fīnitimī erant.
15. Rōmānī ad silvam oppidō proximam castra movēbant.
16. nōn solum fōrma sed etiam superbia rēgīnae erat magna.
17. Caesar maximam partem aedificiōrum incendit.

תרגיל 37

תרגמו את הקטע הבא על קורנליה אימם של האחים הגרקמים:

apud antīquās dominās, Cornēlia, Afrīcānī filia, erat maximē clāra.
 filiī eius erant Tiberius Gracchus et Gāius Gracchus. iī puerī cum
 Cornēlia in oppidō Rōmā, clārō Italiae oppidō, habitābant. ibi eōs
 cūrābat Cornēlia et ibi magnō cum studiō eōs docēbat. bona fēmina
 erat Cornēlia et bonam disciplīnam maximē amābat.

אוצר מילים לשיעור 12

aedificium, -ii (n.) – בית, מבנה

antīquus, -a, -um – ישן, קדום, עתיק

apud (מילת יחס) + acc. – אצל

armātus, -a, -um – חמוש

arō, arāre, arāvī, arātum – לעבד את האדמה, לחרוש

castra, -ōrum (n. pl.) – מחנה (צבאי)

cibus, -i (m.) – אוכל, מזון

clārus, -a, -um – נודע, מפורסם, מהולל

cultūra, -ae (f.) – עיבוד, עיבוד חקלאי, טיפוח –
cūrō, curāre, cūrāvī, cūrātum – לדאוג –
dēfendō, dēfendere, dēfendī, dēfēsum – להגן –
dēsīderō, dēsīderāre, dēsīderāvī, dēsīderātum – לשאוף, להתגעגע, לבקש –
disciplīna, -ae (f.) – לימוד, הוראה, משמעת –
domicilium, -ii (n.) – מקום מגורים, בית, מעון –
domina, -ae (f.) – גבירה, האישה העומדת בראש בית רומי –
forma, formae (f.) – צורה, יופי –
Germānus, -i (m.) – בן שבט גרמאני –
incendō, incendere, incendī, incēsum – להעלות באש –
incola, -ae (f.) – מתיישב, תושב –
lacrima, -ae (f.) – דמעה –
Lātōna, -ae (f.) – שמה של האלה לטו ברומא –
lībertas, lībertātis (f.) – חירות –
maximus, -a, -um – [maxime (adv.)] מאוד-הגדול ביותר –
mīles, militis (m.) – חייל –
molestus, -a, -um – מעצבן, טורדני, מצער, מכאיב –
mūrus, -i (m.) – חומה –
nōmen, nōminis (n.) – שם –
nōn solum... sed etiam – לא רק... אלא גם... –
ob (מילת יחס) + acc. – בגלל, משום –
pars, partis (f.) – חלק –
properō, properāre, properāvī, properātum – למהר –
proximus, -a, -um – הקרוב ביותר –
pugna, -ae (f.) – מאבק, לחימה, קרב –
quō (adv.) – לאן? –

Rhēnus, -i (m.) – נהר הריין
superbia, -ae (f.) – יהירות
vīvō, vīvere, vīxī, vīctum – לחיות

לטיניות לבל